

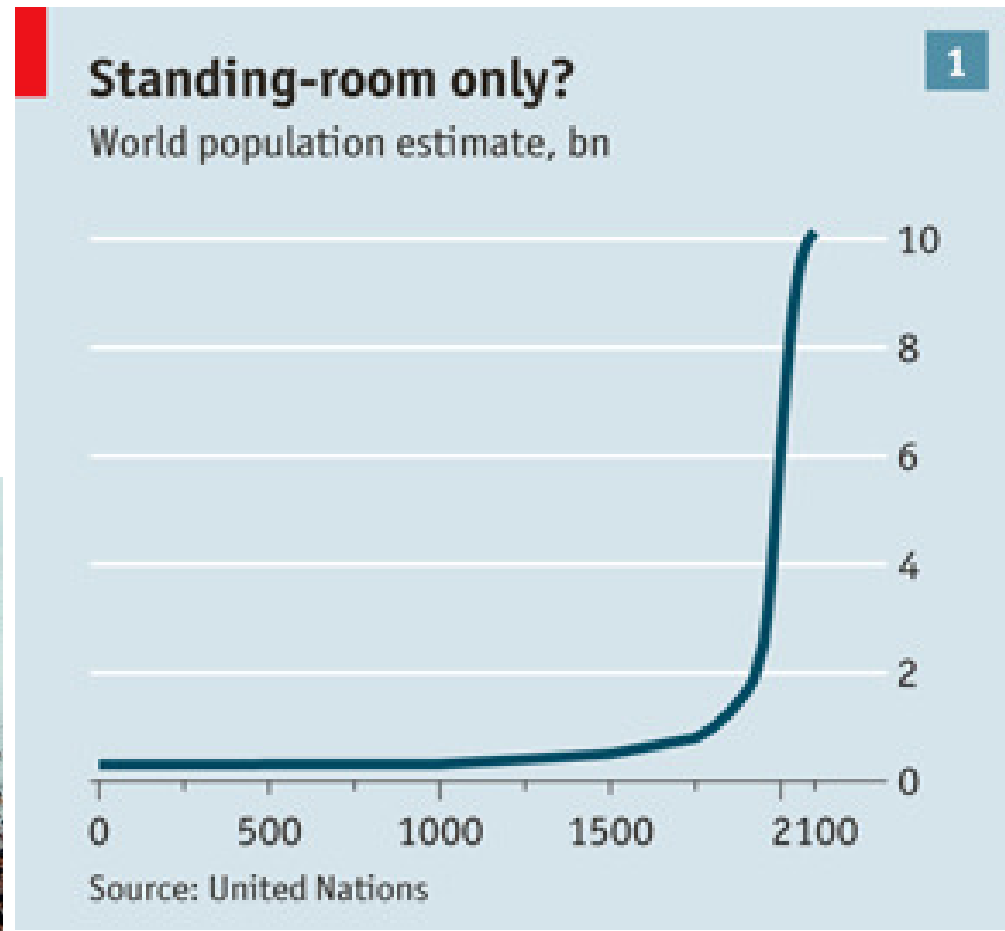


# Fremtiden for dansk juletræsproduktion og planteavl: Er ændret regulering en vej til nye muligheder?

Jesper Bo Jensen, Fremtidsforsker, ph.d.  
Fremforsk – center for fremtidsforskning  
[www.fremforsk.dk](http://www.fremforsk.dk)

# En Verden med 7 mia. mennesker

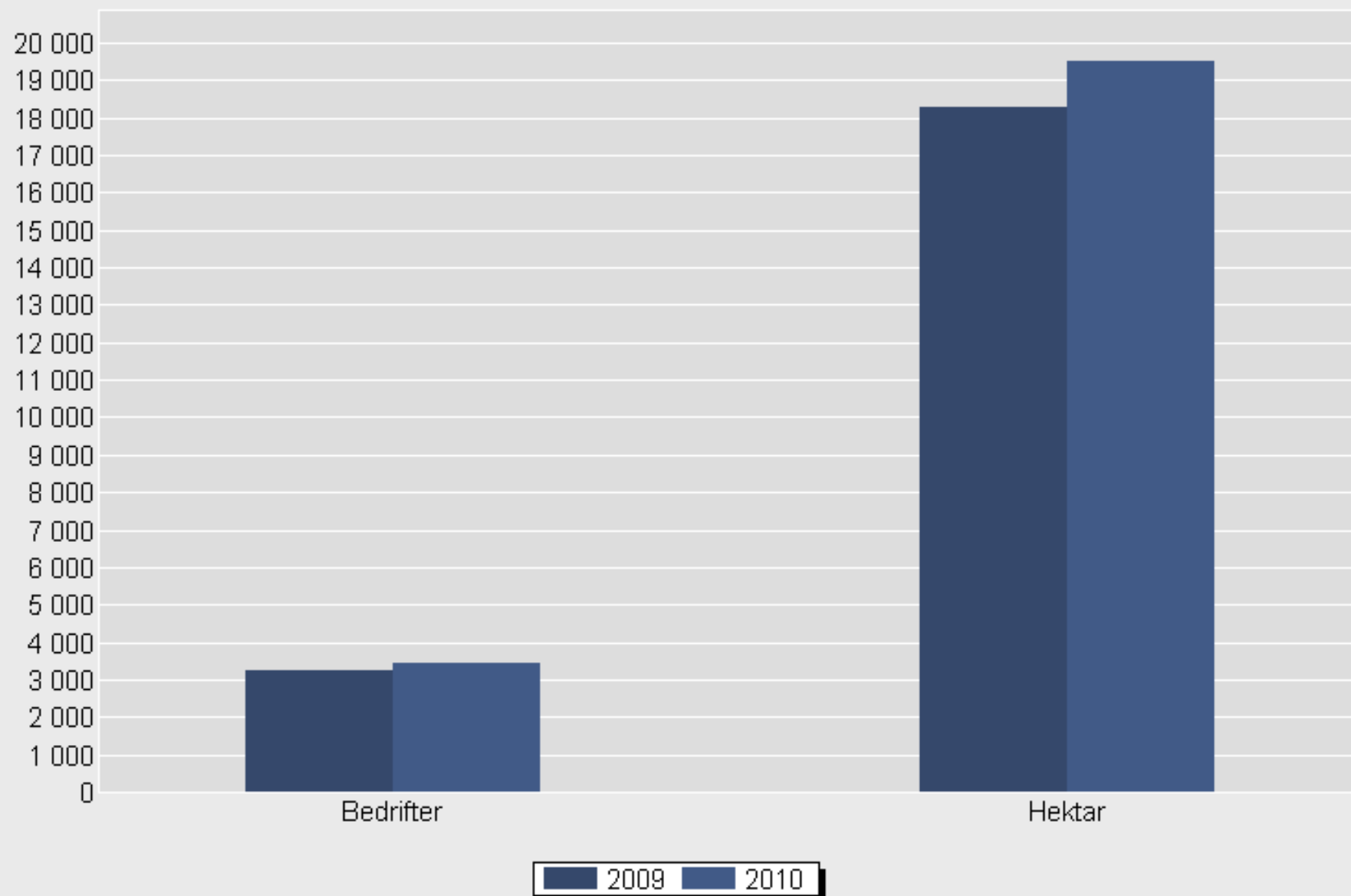
- Vi topper mellem 9 og 10 mia. (måske)
- Middelklassen vokser dramatisk



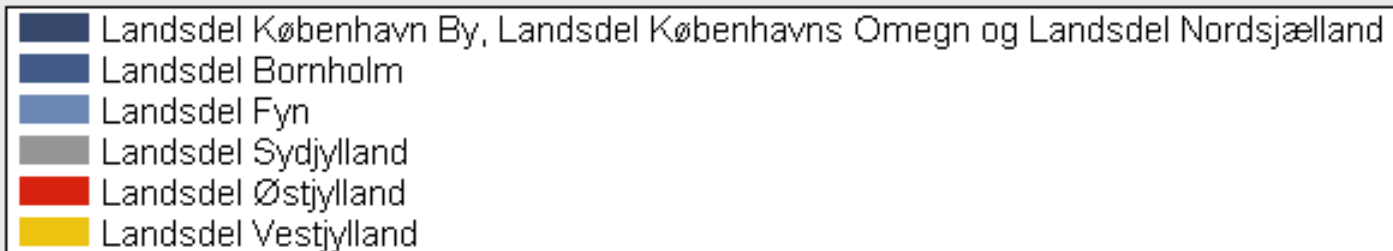
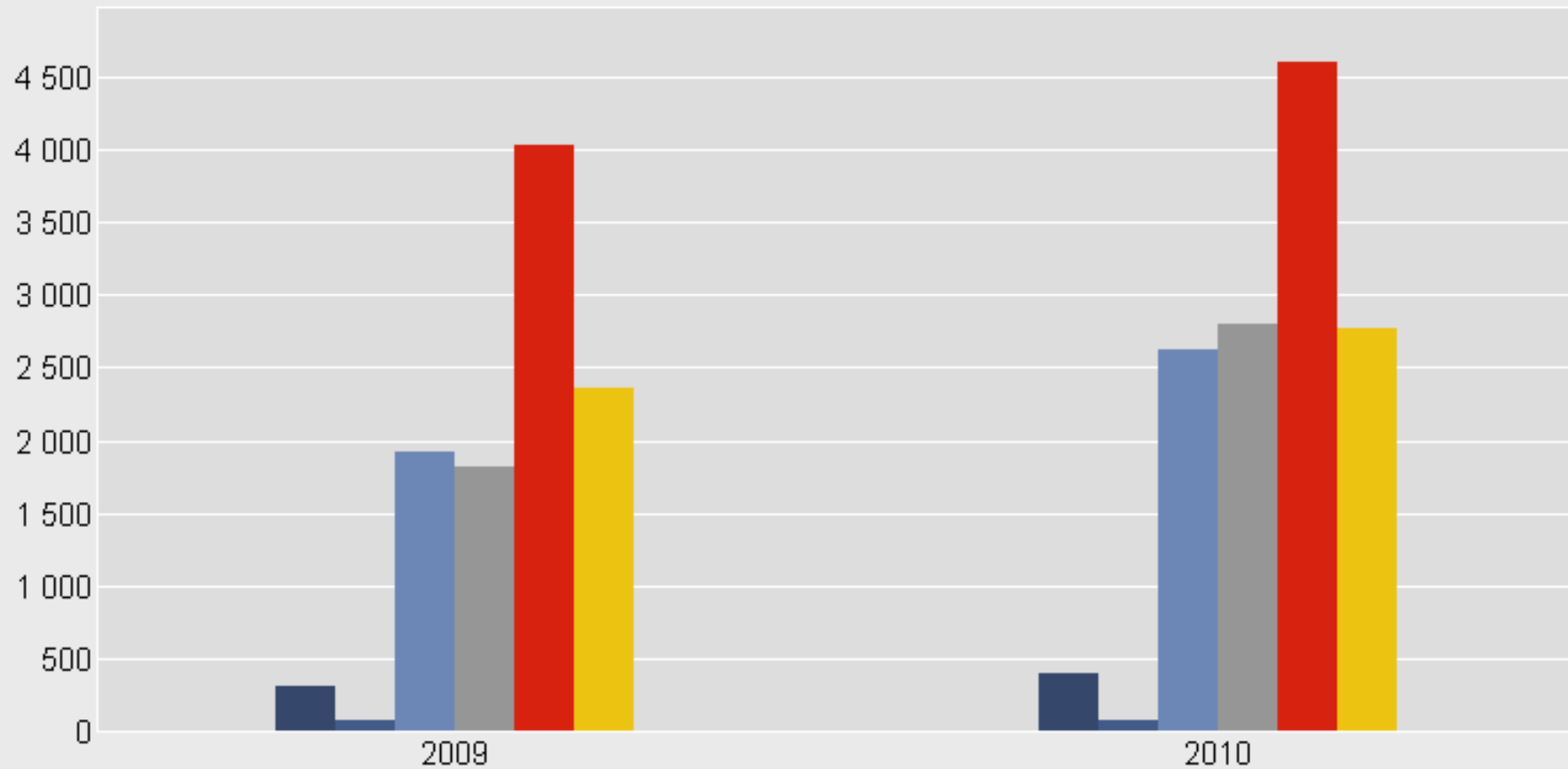
# **Hvad lever vi af i dag? (netto)**

- **Eksport landbrug (50 mia.) (2011: 70 mia.)**
- **Eksport industrivarer (61 mia.)**
- **Søtransport (45-58 mia.)**
- **Varetilknyttede tjenester (13-15 mia.)**
- **Varetilknyttede merchanting (10-14 mia.)**
- **Lønindtægter over grænsen (10-16 mia.)**
- **Royalties og licenser (2,5-4,5 mia)**
- **En lille smule ingeniørtjenester (2-4 mia.)**
- **...resten giver underskud**

Det dyrkede areal  
efter tid og enhed.  
Juletræer, Hele landet. (-)

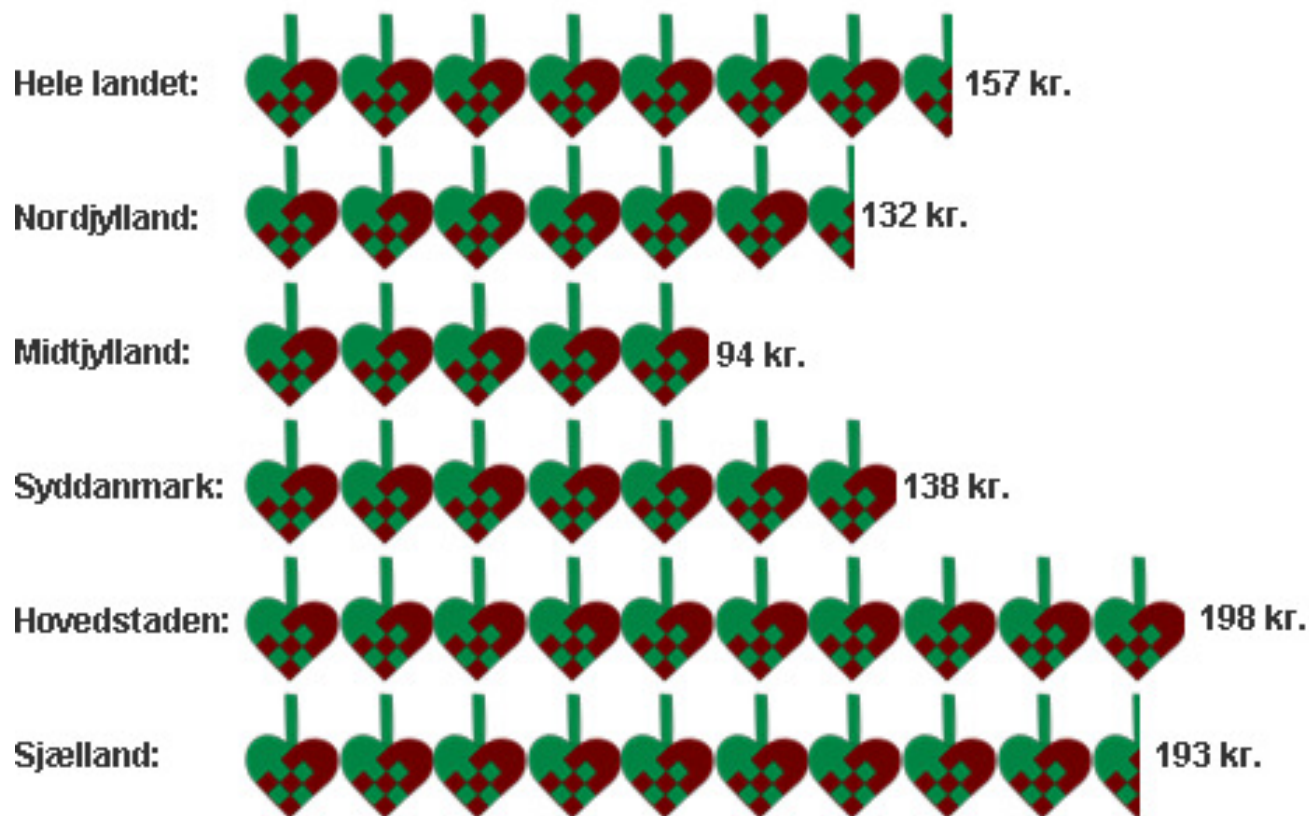


Det dyrkede areal  
efter område og tid.  
Juletræer, Hektar. (-)

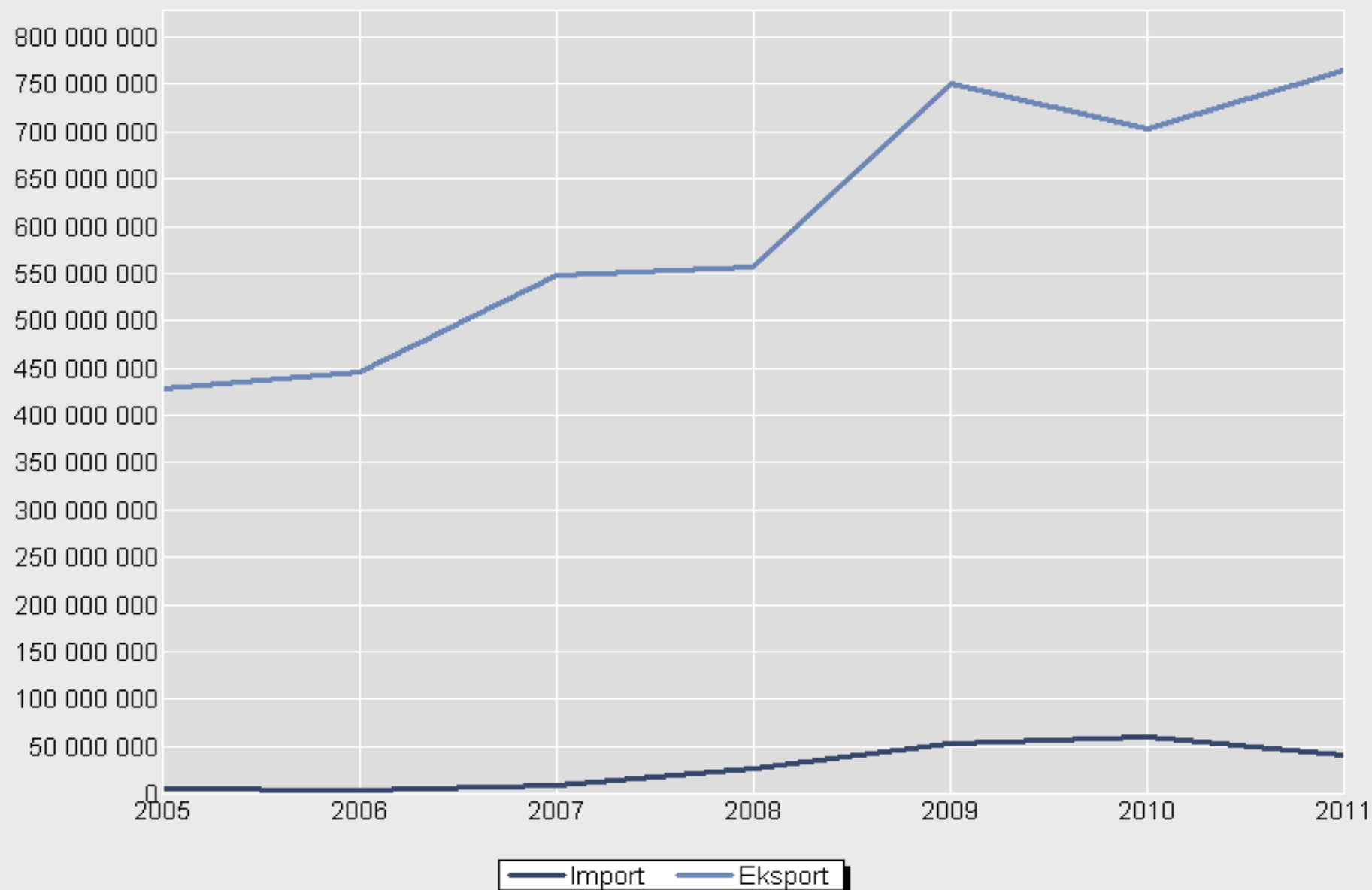


# Danskerne køber ind til jul ...men udlandet køber juletræer

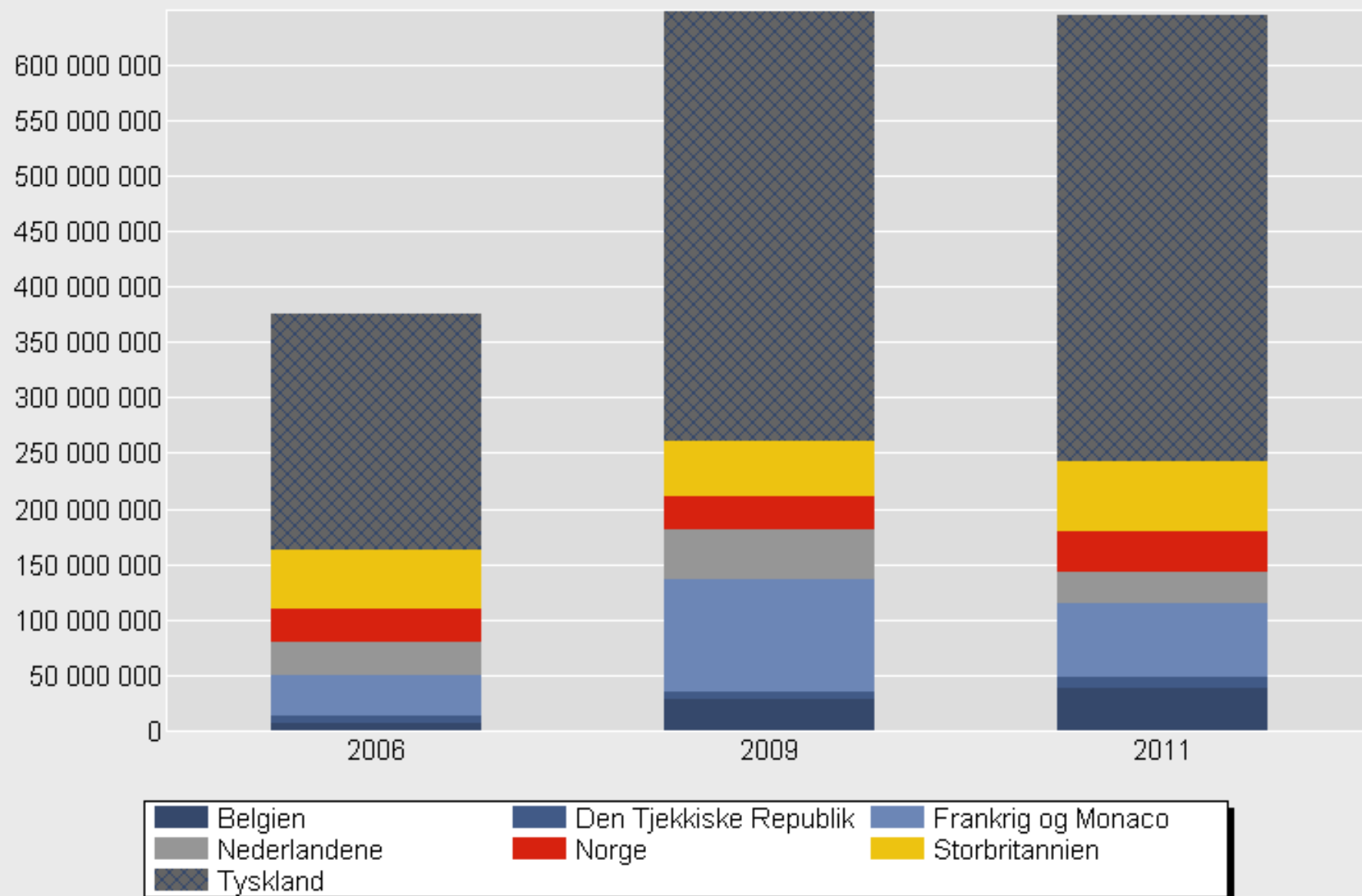
Så mange penge bruger en husstand i gennemsnit på:  
**Julepynt, nytårspynt, dekorationer, juletræ og fyrværkeri**



**Im- og eksport KN (Kombineret nomenklatur)  
efter im- og eksport og tid.  
Kroner, 06049120 Juletræer, friske. (-)**



Im- og eksport KN (Kombineret nomenklatur)  
efter land og tid.  
Kroner, 06049120 Juletræer, friske, Eksport. (-)

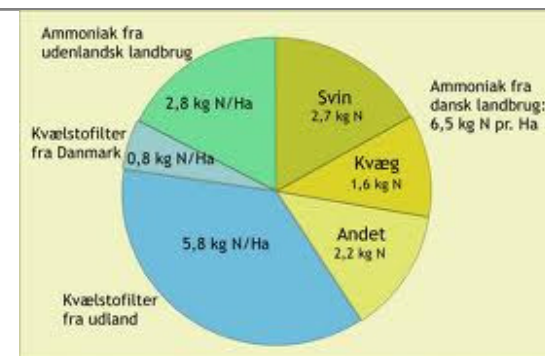




# Væksten i efterspørgslen efter juletræer?

- Godt krisen er i Sydeuropa
- Nærområderne:
  - Norge – stor befolkningstilvækst,
  - Sverige og Tyskland i økonomisk fremgang
  - Danskerne kommer over krisen igen
- Belgien og Frankrig vil stige igen, men det er traditionen vi skal slås for. Østrig og Schweiz er gode vækstområder
- Østeuropa er blevet hårdt ramt af krisen – men vil være på vej frem igen snart
- Der skal slås nogle slag i fremtiden)

# Hvordan reguleres dansk landbrug i dag?



- Tilførsel af stoffer til jorden – gødning og pesticider
- Husdyrbelastning af arealerne – igen tilførsel og udbringningsareal
- Gødning af skov mv.
- Størrelse af bure og velfærdsareal mv.
- Reguleringsrationalet: Vi skal bestemme hvad den enkelte landmand må gøre, så der ikke sker unødigt skade på natur, omgivelser, dyr, mennesker mv.

# Hvad betyder denne reguleringsform?



- **Suboptimering**
  - Jordan frembringer det, reguleringen tillader frem for det optimale
  - Risiko for forkerte kalkuler – man tilføjer det tilladelige frem for det rigtige niveau
  - Manglende rentabilitets-konsekvenser – regulering får større betydning end afkast
- **Manglende indflydelse på egen produktion – der skal eftersås på bestemte tidsrum, udbringes etc.**
- **Ukontrollabel udledning, da det er tilførslen, der reguleres – samfundsmæssig ineffektivitet**
- **Ineffektiv arealanvendelse**



# Hvordan kunne man regulere?



- **Målet skal være klart: Et bedre vandmiljø, mere krat og busk til fugle eller flere fisk**
- **Udledningen i stedet for tilførslen – måle direkte frem for uklare teorier**
- **Betaling for udledning eller forurening – det koster så meget at udlede så meget**
  - **Langt det bedste for store land- og skovbrug**
- **Maximale grænser for udledning over en periode**
  - **Kan gennemføres ved intensiv måling**

# Hvad kunne dansk landbrug producere?

- Vi har set på det – og her er nogle foreløbige resultater
- 30% vækst uden mere udledning
- Det vil betyde 300 mio. kr. mere i eksport af juletræer
- Det er vigtigt, at vi forstår hvordan:
  - Den rigtige jord bruges til de rigtige formål
  - Hvede på hvedejord, juletræer på juletræ-gunstig jord
- Der er store institutionelle interesser i den nuværende regulering
- Det kræver offentligheden medvirken at ændre den nuværende situation
- I må gøre op med brådne kar i egne rækker

FREMTIDEN ER LOKAL,  
REGIONAL OG GLOBAL



[www.fremforsk.dk](http://www.fremforsk.dk)

Jesper Bo Jensen

Fremforsk  
Kannikegade 18

8000 Århus C

E [jbj@fremforsk.dk](mailto:jbj@fremforsk.dk)

T 86 11 47 44

M 20 67 45 00

